

THILSIAMTU (INDUSTRY)-TE HI KA NGEI DEUH | HIN

*Lalhmunsiama
General Manager
District Industries Centre, Aizawl*

Khawvêlah hian eng thil mah hi mihringte duhna phuhru khawp hi a awm tak tak lo a ni awm asin. Boruak thianghlim takngial pawh khawpuiah chuan an inchan lo chu a ni ber tawh a. Chutih laiin mihring rilru lah chu a duhâm tual tual emaw tih tur a ni lawi si. Hetiang taka duh tâwk nei thiam lo tur hian Pathian hian mihringte hi a lo siam em ni ang âw tia ngaihtuah a awl khawp mai. Mahni neiha lungâwi inti tam tak pawh hi mite neihah tal chuan an lungawi lo ve leh tho va. Duh tâwk hmu lo hian kan la thi vek dâwn chu a nih ber hi maw.

Khawvêla thilsiamna leh sumdâwnna hrang hranga intlânsiaknaah hian eng hmanrua hi nge thilsiamtute leh sumdâwngtute hian an hman \hin tih mi tam tak chuan kan ngaihtuah lo maithei. Hlawhtling taka thilsiamna kalpui tur leh chumi hmanga sumdâwnna hlawhtling taka kalpui tur chuan thil pawimawh hrang hrang a awm a. Chûng thil pawimawh tam tak zinga pakhat chu mihringte mamawh neihtir a, chu an mamawh tak chu siam chhuah a, mite leitir hi a ni. Chu chu a saptawng takin demand creation an ti a. Hemi hmanga kan mamawh ngai rêng rêng loh thil tam tak kan lei \hin dâñ hi han ngaihtuah ve mah teh. Vawiina thilsiamna bul \an mîkte tân hlei hlei hian hei hi chhût ngun a ngai a ni.

Thil siamtu chuan a thilsiam chu a hrâlh loh chuan a hlâwkna a hmu dâwn lo va, hrâlh turin a leitu turin an lei duh ngei a ngai bawk si. Mihringte mamawh thil tam tak siam chhuah a nih rual hian kan mamawh lêm loh siam chhuahna industry pawh hi tam tak a awm ve tho va. Chûngahte chuan mihringte'n kan mamawh ni lem lo, min mamawh chawptîr tur thil an siam ve tluk tluk tho. Chûng hmanga sumdâwnna pawh chu hlawhtling takin an kalpui ve mîk a ni. Khawvêlin a la siam ngai rêng rêng loh leh a mamawh miah loh pawh siam chhuak la, chu i thilsiam chu mite'n mamawha an inhriat theih nân an thinlungah duhna leh awhna i tuh theih phawt chuan hlawhtling takin industry i din thei tho. I siam chhuah i hrâlh theih chhûng chu a hlêp i hmu ang a, i hlâwk tho vang. Mite la neih ngai loh leh an la mamawh ngai rêng rêng loh i siam chhuak a nih chuan i hna hmasa tur erawh chu mite mamawhtir (demand creation) a ni mai.

Thilsiamtu chuan a thilsiamte mi dangte a mamawhtir theih chhûng chuan eng pawh siam se, a hlawhchham dâwn lo tih a inhria a. Tichuan, mamawh nia kan inhriat theih nân kawng hrangin thilsiamtute hian kan rilru an lo dâwi \hin a lo ni. Hei hi mi nâwlpuí chuan kan hre meuh awm lo ve. Kan hriatthiam theih nân an hmanraw hman \hin pahnih khat lek han tarlang ila.

1) Fakna (advertisement): An siam chhuak a ni tih pawh i hriat miah loh television a\anga i hmuh avângä lei i duh tak thil eng nge awm? Naupangin fakna an lo hmuh avângä lei an ngen, nu leh pain an leisak tâk hi eng zat nge awm ang a, chûng zinga eng zat chu nge an mamawh ni a, eng zat nge an mamawh lêm loh ni ang? Khâng an mamawh lêm loh naupang i leisak \hin kha thilsiamtute'n fakna hmanga an thinlunga duhna an rawn siamsak a nih kha.

2) Tuam mawi (packaging): Thil tam tak chu a siamtute'n mawi takin an tuam a, \hat hmêl deuhin min hmuhtir a. Tichuan, kan mamawh lêm loh pawh lei kan duh mai \hin. Eitûr ngat phei chu an tuam mawi thiam viau chuan ei hi a châkawm hliah hliah \hin.

3) Thilpêk (free gift): A thlâwna neih theih thil hi chu kan duhin kan bawh huam \hin tih hi thilsiamtute hian an hre chiang khawp mai. An thil siam kan lei duh nân thil dang eng emaw an han chhawmtir a, tichuan, kan mamawh lêm loh pawh kan lei mai zêl zu nia. Naupang phei hi chuan a chhunga pawhfuh eng emaw awm hi lei an ngên châwk \hin.

4) Tlawm (discount): I mamawh ni lem lo, a tlâwm vânga lei i nei ve tawh \hin em? Kan la hriat ngai loh pawh min duh chawptir tura man hniam zâwk an rawn chhiar chuan lei kan duh deuh mai \hin. Thilsiamtuin mite la hriat \han loh a zawrh dâwnin kawng hrang hrangin tlawm zawkin an hralh hmasa a. Kan hmêlhriat a, kan duh tâk veleh a man to zawkin kan lei a ngai ta \hin a ni. Hei vâng hian a lâwm 'buy 2 get 3 free' tih te, 'buy 1 get 1 free' tih ang reng pawh kan hriat êm êm.

A dang pawh sawi tur a la tam viau nain a chunga kan sawi tâkte a\ang ngawt pawh hian thilsiamtute'n kan hriat ngai loh leh kan mamawh ngai loh min mamawh chawptir thiamzia chu kan hrethiam mai awm e. Mipui nawlpuiin kan hriat atân a \hat rualin thilsiamna bul \an mêk leh la din ve zêl turte tân chuan hriat mâkmawh a ni. Kan thilsiamte hralh kan duh a nih chuan kan leitir tumte rilru put hmang (consumer behaviour) hre rân chunga kan zawrh thiam a ngai a ni.

Mite tih ang, mi siam ang, mi zawrh ang entawna copy chhâwng mai lo hian keimahni ngeiin ngaihtuahna fîm tak hmanga thilsiamna kan kalpui a hun ve tawh khawp mai. Tûnah hi chuan mi tih dan pawh kan copy kan tum a, kan copy tumte kha mite'n an lo hmelhriat tawh zawk avangin a hralhna lamah kan hnawng deuh \hin. A siam danglam dan kan thiam lo a nih pawhin a fûn mawi lamah tal hian \an la leh deuh ila kan thilsiamna pawh hi a \hang lehzual deuh ngei ang.

Mite thil mamawhtir (demand creation) hi thilsiamtute tân chuan a pawimawh êm êm lai hian, naupang, an mamawh ni êm êm lo ngêna an nute an chaih ngat ngat \hin erawh hi chu hmuh hrehawm tak a ni thung. Hetiang ka hmuh châng hi chuan, an mit la thei tur ang bera zuartu leh an thinlunga mamawh siam chawpsaktu thilsiamtu (Industry)-te hi ka ngei deuh hlek \hin.

Industry Meichher

Oct-Dec, 2018